

Mistä turvaa maaseutukyliin poikkeusoloissa?

Mitä tehdä, jos sähköt ovat poikki, netti on nurin ja kännykät pimeänä? Valtakunnallinen Kylävara-hanke ideoi Laviassa turvaa poikkeusoloihin maaseudulle.

SEPPÖ LAAKSO

Hanna Ruohola (vas.) ja Jonna Mäkivaara kannustivat kylätoimijoita tekemään kyläturvallisuuskartoituksen: mikä kylällä huolettaa, millaisia vaaran paikkoja, uhkia ja riskejä löytyy sekä mitä osamista, toimijoita ja voimavaroja kylästä löytyy poikkeustilanteita.

SEPPÖ LAAKSO
LAVIA

ILOINEN KAHVIKESKUSTELU vaihtui vakavaan mietintään kylävara-asiasta, turvallisuudesta ja erilaisiin poikkeusoloihin varautumisesta, kun Satafood kehittämisyhdistyksen asiantuntija **Jonna Mäkivaara** ja kyläasiamies **Hanna Ruohola** Satakylät ry:stä johdattivat kuulijoitaan Riuttala-Mustajoen kylätalolla alkuvuikosta.

– Valtakunnallinen hanke tekee tunnetuksi kylävarakonseptia. Sen tärkein teh-

tävä on määritellä kylävarakonsepti, jonka pohjalta auttaa kyläyhteisöä, maaseudun kehittäjiä ja muita alan toimijoita varautumaan kriisitilanteisiin. Silloin kaikkien tahojen yhteistyö viranomaisien kanssa on välttämätöntä, Mäkivaara selvitti.

PARISENKYMMENTÄ KYLÄTOIMIJAA ja vastuunkantajaa eri puolilta Satakuntaa sai monipuolisen tietoisuuden, mitä kaikkea voidaan tehdä silloinkin, kun äkkiseltään näyttää, ettei mitään ole tehtävissä.

– Kylien varautuminen on yhteistyötä kylän sisällä, kyläläisten kesken, muiden toimijoiden ja viranomaisten kanssa, kouluttajat muistuttivat.

– Kylän turvallisuus lempä kahden jalan varassa: yhtäältä se on arjen turvallisuutta ja yhteisöllistä huolenpitoa, toisaalta yhteisöllistä varautumista kriisi- ja häiriötilanteisiin, joista esimerkkinä vaikkapa laaja maastopalo, mittavat myrskytuhot, pitkä sähkökatko, kadonneen henkilön etsintä tai muu yksittäisen perheen katastrofitilanne.

Riuttala-Mustajoen kylätalolla oltiin vakavien asioiden ja pullakahvien äärellä: Jarkko Mäkivaara (oik.) Porin Kellahdesta, Sinikka Valkamaa Noormarkun kotiseututalo Kaharista, Markku Pitko Porin Viasvedeltä, Matti Ampio Nakkilasta ja Jarmo Alitalo samoin kotiseututalo Kaharista.

– Turvallisuuksiin vaativissa tilanteissa kylätaloista voidaan varustaa paikallinen valmiuskeskus, koontumistila tai evakuointipaikka.

HANNA RUOHOLA kannusti kyläyhdistyksiä tekemään kyläturvallisuussuunnitelmaa, joka sisältää muun muassa kyläradiota, jota käytetään häiriötilanteita varten, kun verkko- ja sähköyhteydet ovat poikki.

– Kodiksamme kylällä Rauman Lapissa on Satakunnan toistaiseksi ainoa kyläradio. Se on kus-

tannuksiltaan edullinen ja tekniikaltaan yksinkertainen, Ruohola kertoi.

RUOHOLAN MUKAAN hirviporukat ja radioamatöörit ovat luontevia yhteistyötahtoja kyläyhdistyksille työtämään kyläradiota käytännössä. Kyläradioverkot voivat olla myös laajempia, seudullisia tai maakunnallisia.

– Kunnat tarvitaan mukaan kyläradioiden kehittämiseen, Ruohola alleviivasi.

Hän havainnollisti, miten yhden käsiradiota avul-

la jonkun kylän muutamien talouksiin saadaan tärkeää viestiä silloin, kun muita kanavia ei ole käytössä.

PUHEENJOHTAJA ARI Kuusiranta esitteli illan aluksi, miten Riuttala-Mustajoen kyläyhdistys on varautunut muun muassa pitkiin sähkökatkoihin hankkimalla oman aggregaatin.

Kaksivuotisesta kylävarahankkeesta vastaa Suomen Kylät ry. Satakunnassa hanketta toteuttavat Satakylä ja Satafoodin työntekijät.

Niittyjen määrää lisätään hautausmailla

ELINA PELTOMAA
POMARKKU

POMARKUN KESKUSTASSA mäen rinteessä olevat kaksi kirkkoa ja ympäröivä hautausmaa hallitsevat kylän näkymää. Alueen reuna-alueella heinikko kurottaa kohti taivasta ja kiviaindian viereen istutetut syyshortensiat ovat peittyä sen taakse. Uudemman kirkon takana iso alue hyvin ruskettunutta kortta saa heilua tuulessa. Muutos aiempiin vuosiin on varsin näkyvä

mutta myös pysyvä, vahvistaa Porin seurakuntayhtymän hautausmaiden työnjohtaja **Johanna Jokinen**.

– Kyllä, kyse on niittyalueista, joiden kanssa vastaisuudessa jatketaan ja joiden määrää on tarkoitus lisätäkin. Kaikilla hautausmaillamme on jo niittyjä, hän kertoo.

Niittyjen perustamisen taustalla on hänen mukaansa kaksi vaikuttavaa seikkaa:

– Ensinnäkin haluamme lisätä luonnon monimuo-

toisuutta. Pörräisiä ja pölyttävää tarvitaan. Päätös on myös resurssikysymys, sillä edellisiin vuosiin tai vuosikymmeniin verrattuna rahaa on käytettävissä huomattavasti niukemmin hautausmaiden hoitoon, Jokinen valottaa.

Pomarkussa kiviaindian reunan muuttuminen niityksi on perusteltu myös sillä, että paikka on haastavasti hoidettava. Trimmeröinti reuna-alueella on vaarallista.

– Eikä se kaistale ole lii-

an rehevä, jotta siihen alkaisi koiranputkea nousta. Minusta siinä kasvaa hallittu heinä, hän sanoo.

Työnjohtaja toteaa, ettei hänen korviinsa saakka ole tullut sen paremmin moitetta kuin kehuakaan Pomarkun alueen hoidosta.

– En kyllä seuraa keskustelupalstoja, jos siellä asiaa ruoditaan. Mutta onhan se myös niin, että kauneus on katsojan silmissä. Noormarkun niittyä joku jo luonnehti ”englantilaistyypiksi”, hän naurahtaa.

Porin seurakuntayhtymän hautausmailla saavat niittyalueet yhä enemmän sijaa. Pomarkussa joitakin kyläläisiä on ihmetellyt niittyjen valloittanut heinikko.